

**Prawo lotnicze.
Ustawa o szczególnych
zasadach przygotowania
i realizacji inwestycji
w zakresie lotnisk użytku
publicznego. Komentarz**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Prawo lotnicze jest stosunkowo młodą gałęzią prawa. Jej początki datuje się na przełom XIX i XX w. Kluczowe pojęcia w prawie lotniczym zostały zaczerpnięte z prawa morskiego. Latające urządzenia nazwano statkami powietrznymi (ang. *aircraft*), miejsca rozpoczęcia i zakończenia lotu statku powietrznego – portami lotniczymi (ang. *airport*), a przemieszczanie się w przestrzeni powietrznej – żegluga powietrzną (ang. *air navigation*) (*M. Andrachiewicz, Systemy prawa lotniczego. Wybrane zagadnienia, Poznań 2015, s. 7*). W momencie, w którym bracia *Wright* odbyli pierwszy udany lot samolotem, nie przypuszczano jednak, że żegluga statkami powietrznymi zmieni sposób przemieszczania się osób i towarów w skali globu. Rozwój techniki lotniczej, zwiększający się zasięg statków powietrznych, łatwość przekraczania granic spowodowały, że transport lotniczy szybko zrewolucjonizował komunikację. Choć problematyczny w transporcie lotniczym jest ślad węglowy oraz emisja gazów cieplarnianych, to nie ma on sobie równych pod względem szybkości przemieszczania się.

Na przestrzeni ostatnich lat – do wybuchu pandemii koronawirusa – liczba pasażerów obsługiwanych w polskich portach lotniczych stale wzrastała. Liczba ta wynosiła w 2015 r. – 30 403 106 pasażerów, w 2016 r. – 34 006 715 pasażerów, w 2017 r. – 39 972 294 pasażerów (https://www.ulc.gov.pl/_download/statystyki/2017/wg-portow_lotniczych_4kw2017.pdf; dostęp: 1.3.2022 r.), w 2018 r. – 45 705 877 pasażerów, w 2019 r. – 49 013 538 pasażerów. W 2020 r. z uwagi na pandemię było ich tylko 14 548 121 (https://www.ulc.gov.pl/_download/regulacja_ryнку/statystyki/4kw2020/wg-portow_lotniczych_4kw2020.pdf; dostęp: 1.3.2022 r.). Natomiast 2021 r. przyniósł już ich wzrost. W jego trzech pierwszych kwartałach polskie lotniska obsługiwały 12 918 196 pasażerów (https://www.ulc.gov.pl/_download/statystyki/wg-portow_lotniczych_3kw2021.pdf; dostęp: 1.3.2022 r.). W 2020 r. w Unii Europejskiej podróżowało drogą lotniczą 277 mln osób (w porównaniu z 2019 r. oznacza to spadek o 73,3%; https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Air_transport_statistics; dostęp: 1.3.2022 r.).

W piśmiennictwie [*M. Żylicz, Wprowadzenie, w: M. Żylicz (red.), Prawo lotnicze. Komentarz, Warszawa 2016, s. 33*] wskazuje się na wielość i wielopoziomowość źródeł prawa lotniczego – od zasad prawa zwyczajowego, przez regulacje międzynarodowe, prawo Unii Europejskiej, dwustronne umowy lotnicze, do prawa krajowego. Podstawową regulacją w zakresie międzynarodowej żeglugi powietrznej jest akt powołujący do życia Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ang. *International Civil Aviation Organization, ICAO*), czyli Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisana w Chicago 7.12.1944 r., wraz z jej dziewiętnastoma załącznikami.

Prawo lotnicze w państwach członkowskich Unii Europejskiej jest wskazywane jako przykład dziedziny, w której wyjątkowo silnie przenikają się trzy systemy prawne – prawo międzynarodowe publiczne, prawo europejskie i prawo krajowe [*M. Słok-Wódkowska, Umowy regulujące transport lotniczy – praktyka UE i państw*

Przedmowa

członkowskich, w: *Z. Galicki, T. Kamiński, K. Myszońska-Kostrzewa* (red.), 40 lat minęło. Praktyka i perspektywy Konwencji Wiedeńskiej o prawie traktatów, Warszawa 2009, s. 333].

W krajowej regulacji transportu lotniczego ustawa z 3.7.2002 r. – Prawo lotnicze zajmuje naczelną rolę. Reguluje ona stosunki prawne z zakresu lotnictwa cywilnego. Swoim zakresem obejmuje zasady wykonywania lotów w przestrzeni powietrznej przez statki powietrzne, zakładania i eksploataowania lotnisk, lądowisk i lotniczych urządzeń naziemnych, eksploataowania statków powietrznych. Normuje administrację lotnictwa cywilnego, w tym pozycję Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych. Wprowadza wymogi stawiane personelowi lotniczemu. Reguluje prowadzenie żeglugi powietrznej, lotniczej działalności gospodarczej, przewozu lotniczego, a także zasady i instrumenty regulacji transportu lotniczego, w tym certyfikacje, wydawanie koncesji, zezwolenia. Zawiera postanowienia dotyczące ochrony lotnictwa cywilnego, ochrony praw pasażerów, odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przez ruch statków powietrznych oraz za szkody związane z przewozem lotniczym. Przewiduje administracyjne kary pieniężne oraz zawiera przepisy karne. Uzupełnieniem jej regulacji są szczególne zasady przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, zawarte w odrębnej tzw. specustawie – ustawie z 12.2.2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego.

Przygotowany komentarz jest drugim na rynku komentarzem do Prawa lotniczego. Jako pierwszy podjął się skomentowania tej regulacji w 2016 r. zespół pod kierownictwem dr. hab. *M. Żylicza*.

Komentarz uwzględnia stan prawny PrLot na dzień 11.3.2022 r., wynikający ze zmiany dokonanej ustawą z 17.9.2021 r. o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz ustawy o Straży Granicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1898). Komentowana ustawa jest jednak ciągłym przedmiotem prac legislacyjnych. Dotyczą jej: projekt Ministra Cyfryzacji ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Nr z wykazu RCL UC46), projekt Ministra Infrastruktury ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Nr z wykazu RCL UC89), projekt Ministra Infrastruktury ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Nr z wykazu RCL UD104), projekt Ministra Infrastruktury ustawy o transporcie materiałów niebezpiecznych drogą powietrzną (Nr z wykazu RCL UD121), projekt Pełnomocnika Rządu do Spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego (Nr z wykazu RCL UD259), projekt Ministra Klimatu i Środowiska ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Nr z wykazu RCL UD280), rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Druk sejmowy Nr 897, Sejm IX kadencji).

Komentarz prezentuje także poglądy doktryny i judykatury – Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i administracyjnych – niestety, z uwagi na wymogi serii, nie w tak rozbudowanym zakresie, w jakim Autorka chciałaby to uczynić. Przedstawia on również poglądy własne Autorki, która będzie wdzięczna Czytelnikom za wszelkie spostrzeżenia i sugestie.

Warszawa, 11 marca 2022 r.

dr *Karolina Barbara Wojciechowska*

[Przejdź do księgarni →](#)